

2023

OPĆINA KALESIJA
Budžet za građane
2023. godina

UVODNA RIJEČ NAČELNIKA

Poštovane građanke i građani,

pred vama se nalazi dokument „Budžet za građane“ Općine Kalesija za 2023.godinu, koji predstavlja svojevrsni ilustrirani vodič s ciljem da na jednostavan i jasan način prikaže kako se planiraju, prikupljaju i troše budžetska sredstava.

Imajući u vidu da novac koji dolazi u budžet potječe od poreznih obveznika, naša je obaveza da njime raspolažemo u najbosnjem interesu svih građana, te da predstavimo jasne i razumljive podatke o izvorima prikupljenog novca i njegovom trošenju. Ovim dokumentom nastojali smo prikazati prihode Općine Kalesija koji se planiraju ostvariti u 2023. godini, te na koji način se namjeravaju trošiti prikupljena sredstva, odnosno način raspodjele troškova. U prvom dijelu definisali smo osnovne budžetske pojmove i aktivnosti koje se poduzimaju od pripreme do usvajanja budžeta, a u drugom dijelu prikazali smo pojedinačne stavke prihoda i rashoda Općine Kalesija za 2023. godinu.

Nadam se da ćemo na ovaj način budžet učiniti razumljivijim, probuditi interes i želju, te potaknuti vas na aktivniju participaciju u procesu formiranja budžeta Općine Kalesija.

*Vaš načelnik
Sead Džafić*

Budžet Općine Kalesija za 2023. godinu

Šta je budžet?

Budžet je jedan od najvažnijih dokumenata koji se donosi na nivou jedinice lokalne samouprave(JLS).

Budžet je akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci JLS za budžetsku godinu. Propis kojim su regulisana sva pitanja vezana uz budžet je Zakon o budžetima („Službene novine FBIH“ broj:102/13, 9/14, 13/14, 08/15, 91/15, 102/15, 104/16, 05/18, 11/19, 25a/22), kojim je propisan način izrade i donošenja budžeta na svim nivoima vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine, pa tako i na nivou naše JLS.

Slika 1. Bosanska konvertibilna marka

Kako se donosi budžet?

Budžet donosi Općinsko vijeće najkasnije do kraja tekuće godine za iduću godinu prema prijedlogu kojeg utvrđuje Općinski načelnik. Prijedlog budžeta Općinski načelnik podnosi Općinskom vijeću na razmatranje do 31. decembra tekuće godine.

Budžet se, nakon donošenja objavljuje u „Službenom glasniku Općine Kalesija“ i na službenim Internet stranicama Općine Kalesija.

Ako se budžet ne usvoji prije početka fiskalne godine, finansiranje se obavlja privremeno, a najduže za period 01.01. – 31.03. (I kvartal). Parlament donosi odluku o privremenom finansiranju. Sredstva sa kojima se raspolaže po odluci ne smiju preći $\frac{1}{4}$ budžeta iz protekle godine.

Struktura budžeta

Budžet Općine Kalesija sastoji se od tri dijela:

- ❖ **Opći dio** - račun prihoda i rashoda i račun finansiranja koji obuhvata prihode i primitke te rashode i izdatke po vrstama.
- ❖ **Posebni dio** – sadrži rashode i izdatke raspoređene po programima odnosno njihovim sastavnim dijelovima, aktivnostima i projektima, a iskazani su prema ekonomskoj i funkcionalnoj klasifikaciji te izvorima finansiranja potrebnim za njihovo provođenje.
- ❖ **Obrazloženje** - detaljniji opis programa uz navođenje općih i posebnih ciljeva koji se namjeravaju postići, zakonske osnove te pokazatelja uspješnosti.

Slika 2. Struktura budžeta 2023. Godine

Struktura prihoda

1. Prihodi poslovanja

1.1.Prihodi od poreza – obuhvataju poreze koji su isključivi prihod Općine Kalesija, a propisani su Zakonom o raspodjeli prihoda od PDV-a koji se dijele po utvrđenoj formuli između Općina Kantona i Federacije BiH, Poreza na Dohodak koji se dijele između Kantona i Općina i poreza koji se ukupljaju Odlukoma o općinskim naknadama i taksama i isključivi su prihod Općina.

1.2.Pomoći– (transferi) - tekuće i kapitalne pomoći-transferi iz državnog, federalnog i kantonalnog proračuna, tekuće i kapitalne pomoći od izvan budžetskih korisnika (fondova) i međunarodnih i domaćihdonatora.

1.3.Prihodi od imovine – prihodi od finansijske imovine (zatezne kamate i kamate na depozite po viđenju) i prihodi od nefinansijske imovine (zakup poslovnih objekata, koncesijska naknada, zakup zemljišta, naknada za - legalizacijaobjekata).

1.4.Prihodi od komunalnih i administrativnih taksi i naknada po posebnim propisima (odlukama općinskog vijeća) - općinske administrativne takse, komunalne takse, naknade za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta u građevinsko zemljište, šumske i vodne naknade.

1.5.Prihodi od usluga i prihodi od donacija – sastoje se od tekućih donacija koje uplaćuju pravne ili fizičke osobe za realizacijuprojekata.

1.6.Kazne, i ostalo – obuhvataju prihode koji se ostvare naplatom troškova prinudne naplate i ostale prihode koji nisu posebnospomenuti.

2. Prihodi od prodaje nefinansijske imovine

Prihodi od prodaje imovine - prihodi od prodaje građevinskih objekata, građevinskog i poljoprivrednog zemljišta, te ostale dugotrajne imovine.

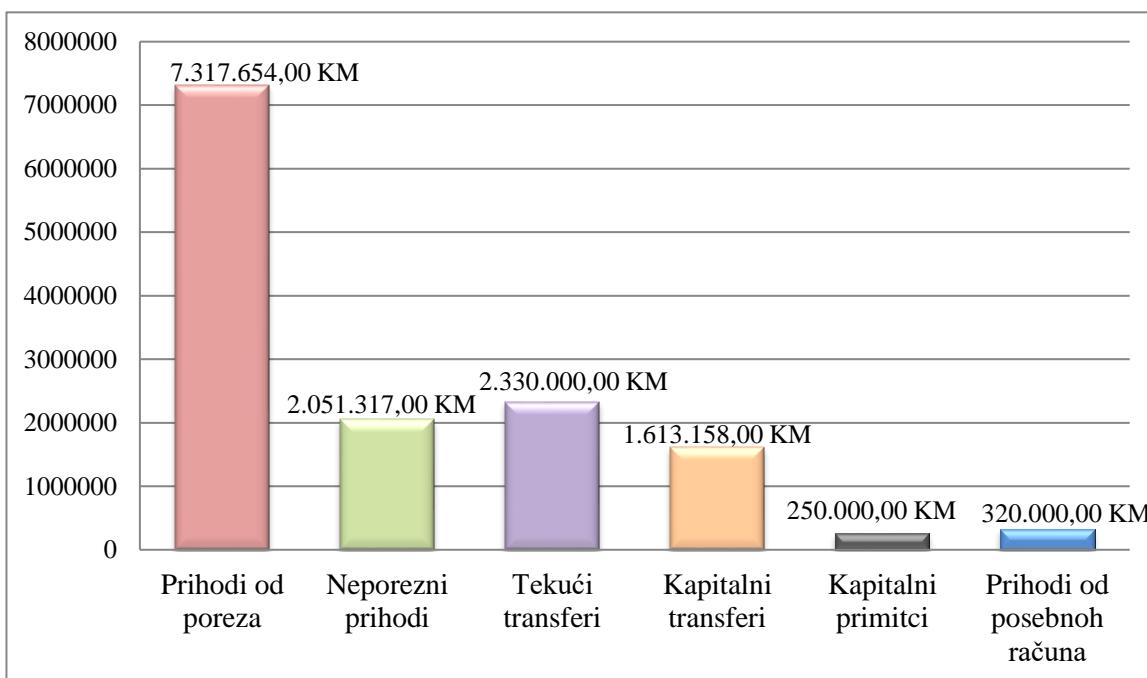
3. Primici od finansijske imovine izaduženja

Primici od finansijske imovine - kreditna sredstva.

4. Raspoloživa sredstva iz prethodne godine

Višak ili manjak iz prethodne godine - utvrđuje se nakon završetka budžetske godine, prenosi se u iduću godinu.

Grafikon 1. Struktura planiranih prihoda

Struktura rashoda

1. Rashodi poslovanja

1.1.Rashodi za zaposlene – obuhvataju, bruto platu službenika Općine pripadajuće doprinose na plate te ostale rashode zazaposlene.

1.2.Materijalni rashodi – odnose se na rashode za izvršavanje programa i aktivnosti Općine, a to su:

1.2.1.Rashodi za usluge koji obuhvataju, komunalne usluge, usluge za održavanje građevinskih objekata u vlasništvu općine, zelenih površina, lokalnih cesta, javne rasvjete.

1.2.2.Nadalje slijede rashodi za materijal i energiju, a obuhvataju troškove kancelarijskog materijala, službenih novina, sredstava za čišćenje, troškove električne energije, sitnog inventara, te troškove materijala i dijelova za održavanje građevinskih objekata.

1.2.3.Naknade troškova zaposlenima odnose se na naknade troškova prijevoza na posao i s posla, za službena putovanja i stručno usavršavanje zaposlenih.

1.2.4.Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa (rashodi za podmirenje doprinosa u programu „Stručno usavršavanje za rad bez zasnivanja radnogodnosa“).

1.2.5. Ostali nespomenuti rashodi poslovanja sastoje se od naknada za rad općinskog vijeća i općinskih komisija, rashoda za reprezentaciju te premije osiguranja.

1.3.Finansijski rashodi rashodi za usluge platnog prometa, te ostali nespomenuti finansijski rashodi koji nisu navedeni, za potrebe Općine.

1.4.Ostali rashodi tekuće donacije za finansiranje redovne djelatnosti neprofitnih, boračkih i sportskih organizacija, za finansiranje rada političkih stranaka, te za donaciju vjerskim organizacijama i socijalno ugroženim licima.

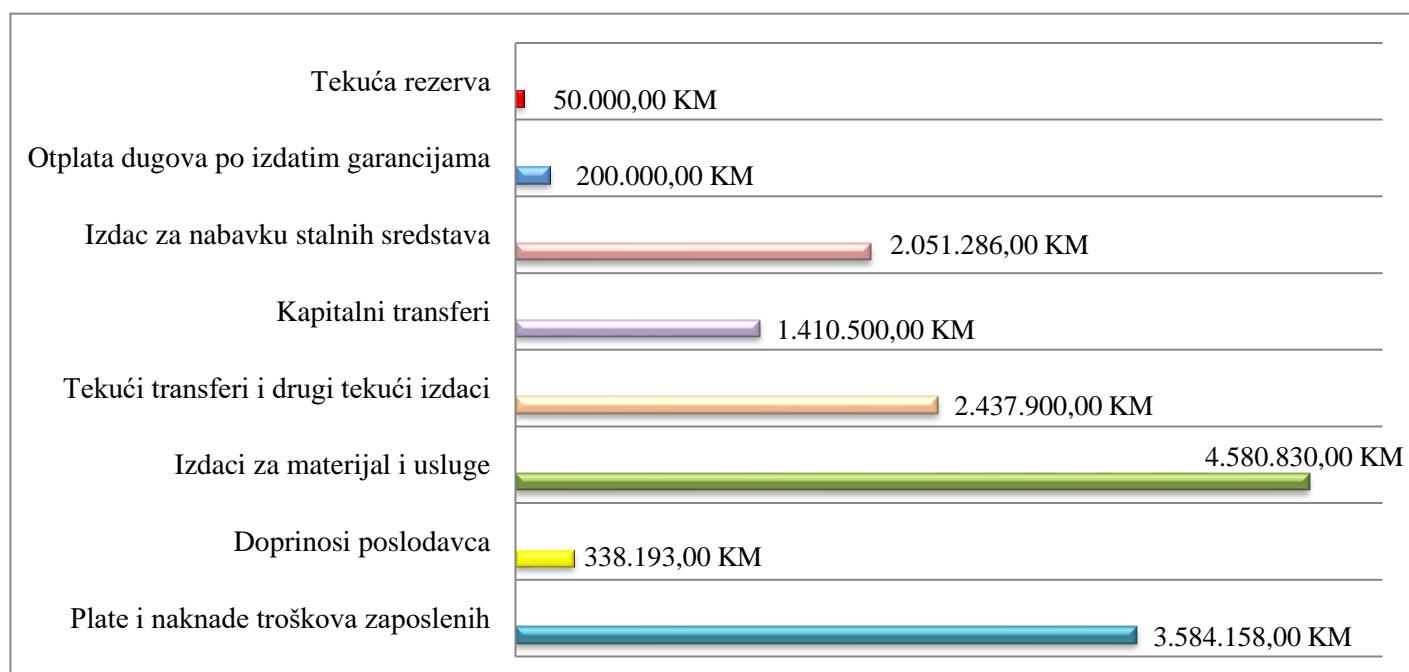
2. Rashodi za nabavu nefinansijske imovine

2.1.Rashodi za nabavku dugotrajne imovine /osnovnih sredstava/obuhvataju:

- Rashode za nabavku građevinskih objekata – investicije predviđene „Programom gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture“ kao i „Planom razvojnih programa Općine Kalesija“;
- Rashode za nabavku opreme – (nabava opreme za potrebe rada Općine, Civilne zaštite, opremanje sportskih, školskih i objekata po Mjesnim zajednicama);
- Rashode za nabavku nematerijalne imovine (izrada izmjena i dopuna prostornog plana, nabavasoftware-a).

2.2.Rashodi za dodatna ulaganja na nefinansijskoj imovini - obuhvataju dodatna ulaganja na građevinskim objektima.

Grafikon 2. Struktura planiranih rashoda

Važno je znati!

Jedno od najvažnijih načela budžeta je da budžet mora biti uravnotežen, to znači da ukupna visina planiranih prihoda mora biti jednaka ukupnoj visini planiranih rashoda.

Svi javni prihodi i primici, uključujući i vlastite prihode korisnika budžeta moraju biti rasporeneni u budžetu i iskazani po izvorima iz kojih potiču, a svi rashodi i izdaci moraju biti utvrneni u budžetu i uravnoteženi s prihodima i primicima.

Slika 3. Ravnoteža

Određeni rashodi mogu se finansirati isključivo iz prihoda - **namjenski prihodi**.

- ❖ Prihodi od prodaje imovine - koriste se za finansiranje kapitalnih investicija.
- ❖ Komunalna naknada - koristi se za održavanje objekata i uređaja komunalne infrastrukture (javna rasvjeta, održavanje ceste, obilježavanje cesta).
- ❖ Naknada za legalizaciju nezakonito izgrađene objekate – koristi se za održavanje objekata i uređaja komunalne infrastrukture (javna rasvjeta, održavanje ceste, obilježavanje cesta).
- ❖ Naknada za zakup zemljišta - koristi se za finansiranje gradnje objekata u poljoprivrednom zemljištu, putevi i kanali.

Nenamjenski prihodi ili opći prihodi (porezi, zakupnine, prihodi od taksi i ostali prihodi) - koriste se za finansiranje svih vrsta rashoda za potrebe funkcioniranja Općine, za održavanje komunalne infrastrukture, za unapređenje stanovanja, za sufinansiranje projekta u oblasti kulture, sporta, socijalne zaštite, zaštite okoliša; za finansiranje održavanja manifestacija kulturnog i sportskog sadržaja, za realizaciju socijalnog programa i zdravstvene zaštite te za predškolsko i ostalo obrazovanje.

Da li se budžet može mijenjati?

Budžat je dokument koji se može mijenjati, u skladu sa odredbama Zakona o budžetu, budžet se može mijenjati tokom budžetske godine „rebalans budžeta” (izmjena budžetskih iznosa, odnosno njihovo smanjenje ili povećanje u odnosu prema izvorno planiranom budžetu. Obavlja se tokom fiskalne godine).

Odredbe budžeta su obavezujuće za općinske organe na rashodovnoj strani i planirani izdaci se nesmiju prekoračiti bez rebalansa budžeta, odnosno bez izmjena budžeta koja se provodi po istoj proceduri po kojoj je donijet budžet.

Procedura izmjene budžeta ista je proceduri njegovog donošenja, „rebalans budžeta” predlaže Općinski načelnik, a donosi ga Općinsko vijeće.

Budžet Općine Kalesija za 2023.godinu

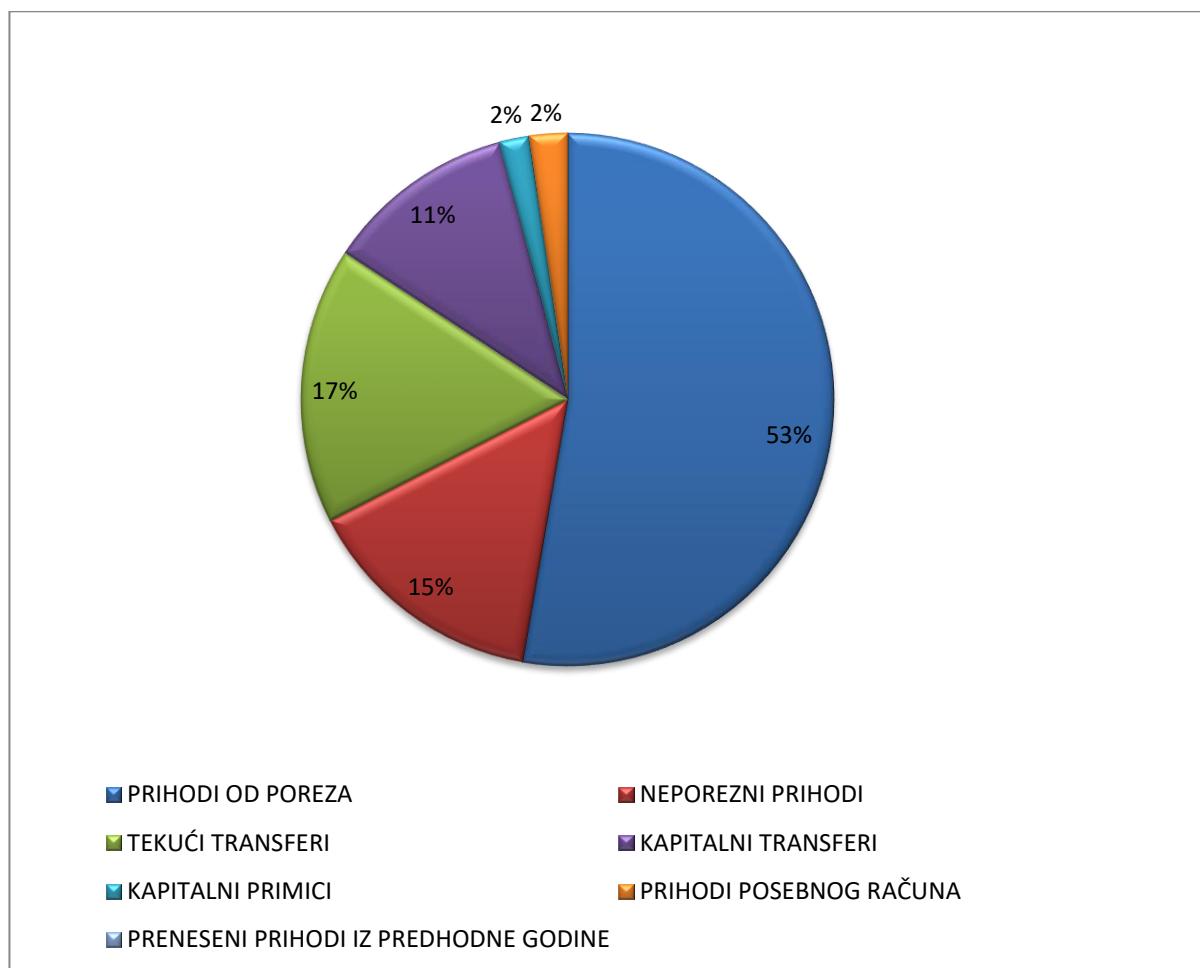
Struktura planiranih prihoda

Struktura planiranih prihoda za 2023. godine iznosi: **13.882.129,00 KM.**

Tabela 1. Struktura planiranih prihoda

Redni broj	Naziv prihoda	Budžet za 2022.g.	Budžeta za 2023.g.	% učešća 2023.g.
1.	PRIHODI OD POREZA	6.280.984,00	7.317.654,00	52,71
2.	NEPOREZNI PRIHODI	1.842.946,00	2.051.317,00	14,78
3.	TEKUCI TRANSFERI	3.368.050,00	2.330.000,00	16,78
4.	KAPITALNI TRANSFERI	1.788.000,00	1.613.158,00	11,62
5.	KAPITALNI PRIMICI	370.000,00	250.000,00	1,80
6.	PRIHODI POSEBNOG RACUNA	320.000,00	320.000,00	2,31
7.	UKUPNI PRIHODI I PRIMICI	13.969.980,00	13.882.129,00	100,00

Grafikon 3. Prihodi i primici bužeta, plan za 2023. godinu

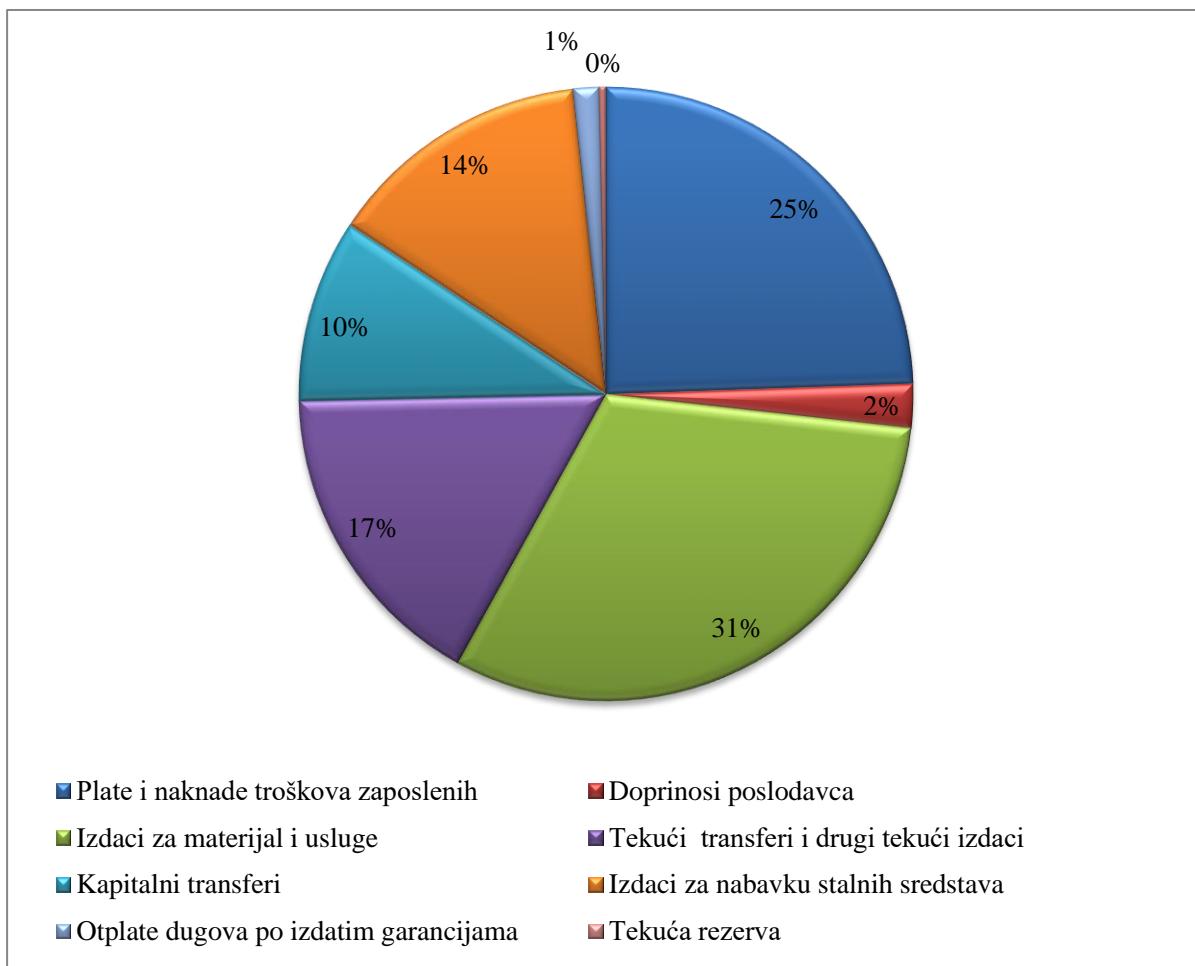
Struktura planiranih rashoda

Struktura planiranih rashoda za 2023. godine iznosi: **14.652.867,00 KM.**

Tabela 2. Struktura planiranih rashoda

Red broj	Naziv rashoda / izdataka	Budžet za 2022.g.	Budžet za 2023.g.	% učešća 2023.g.
1	PLATE I NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH	3.669.310,00	3.584.158,00	24,46
2	DOPRINOSI POSLODAVCA	353.100,00	338.193,00	2,31
3	IZDACI ZA MATERIJAL I USLUGE	3.495.450,00	4.580.830,00	31,26
4	TEKUĆI TRANSFERI	2.358.400,00	2.437.900,00	16,64
5	KAPITALNI TRANSFERI	1.763.000,00	1.410.500,00	9,63
6	KAPITALNI IZDACI	2.080.720,00	2.051.286,00	14,00
7	IZDACI ZA OTPLATU DUGOVA PO IZDATIM GARANCIJAMA	200.000,00	200.000,00	1,36
8	TEKUĆA REZERVA	50.000,00	50.000,00	0,34
UKUPNO RASHODI I IZDACI		13.969.980,00	14.652.867,00	100,00

Grafikon 4. Rashodi i izdaci budžeta za 2023. godine

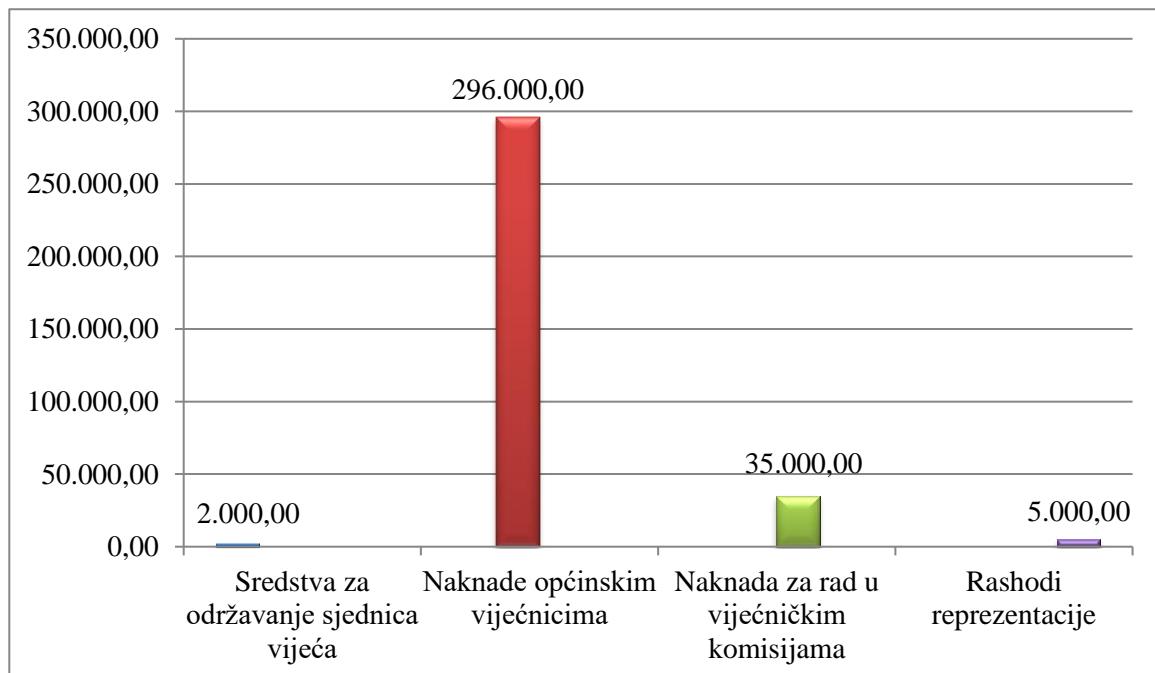
Obrazloženje planiranih rashoda za 2023.godinu

Rashodi za rad općinskog vijeća: 338.000,00 KM.

Tabela 3. Rashodi za rad općinskog vijeća

<i>Opis</i>	<i>Iznos (KM)</i>
Sredstva za održavanje sjednica vijeća	2.000,00
Naknade općinskim vijećnicima	296.000,00
Naknada za rad u vijećničkim komisijama	35.000,00
Rashodi reprezentacije	5.000,00
UKUPNO	338.000,00

Grafikon 5. Rashodi općinskog vijeća

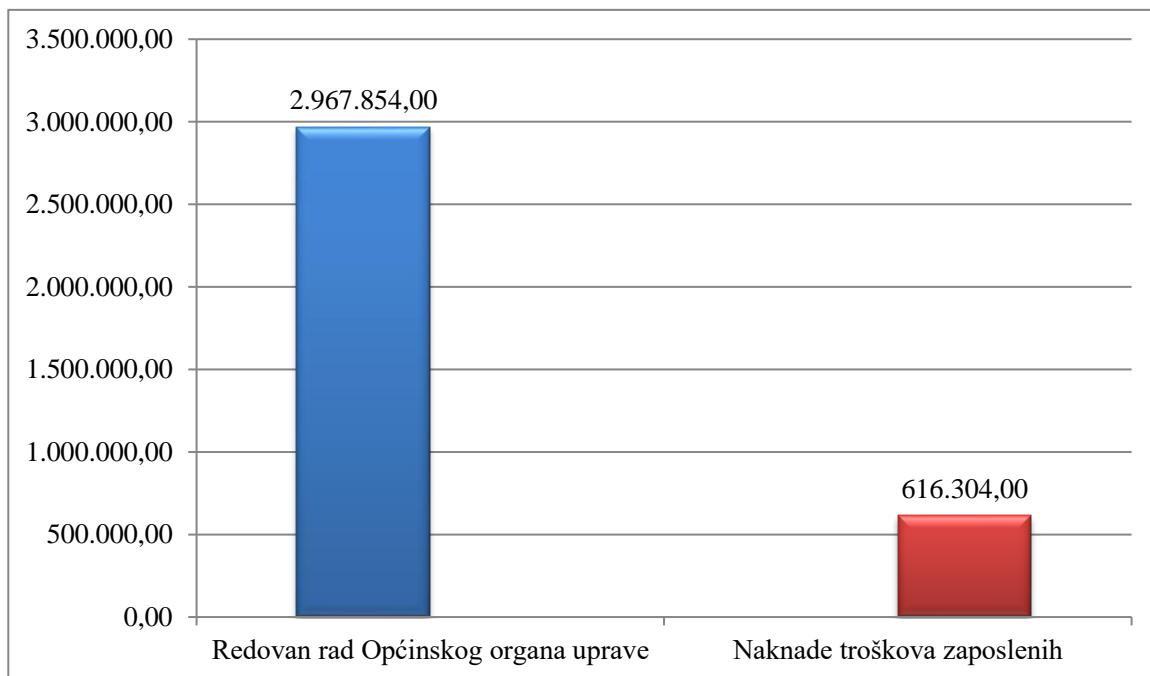

Rashodi za plate i nadoknade troškova uposlenih – 3.584.158,00 KM.

Tabela 4. Rashodi za plate i nadoknade troškova uposlenih

Opis	Iznos (KM)
Redovan rad Općinskog organa uprave	2.967.854,00
Naknade troškova zaposlenih	616.304,00
UKUPNO	3.584.158,00

Grafikon 6. Rashodi i naknade troškova uposlenih

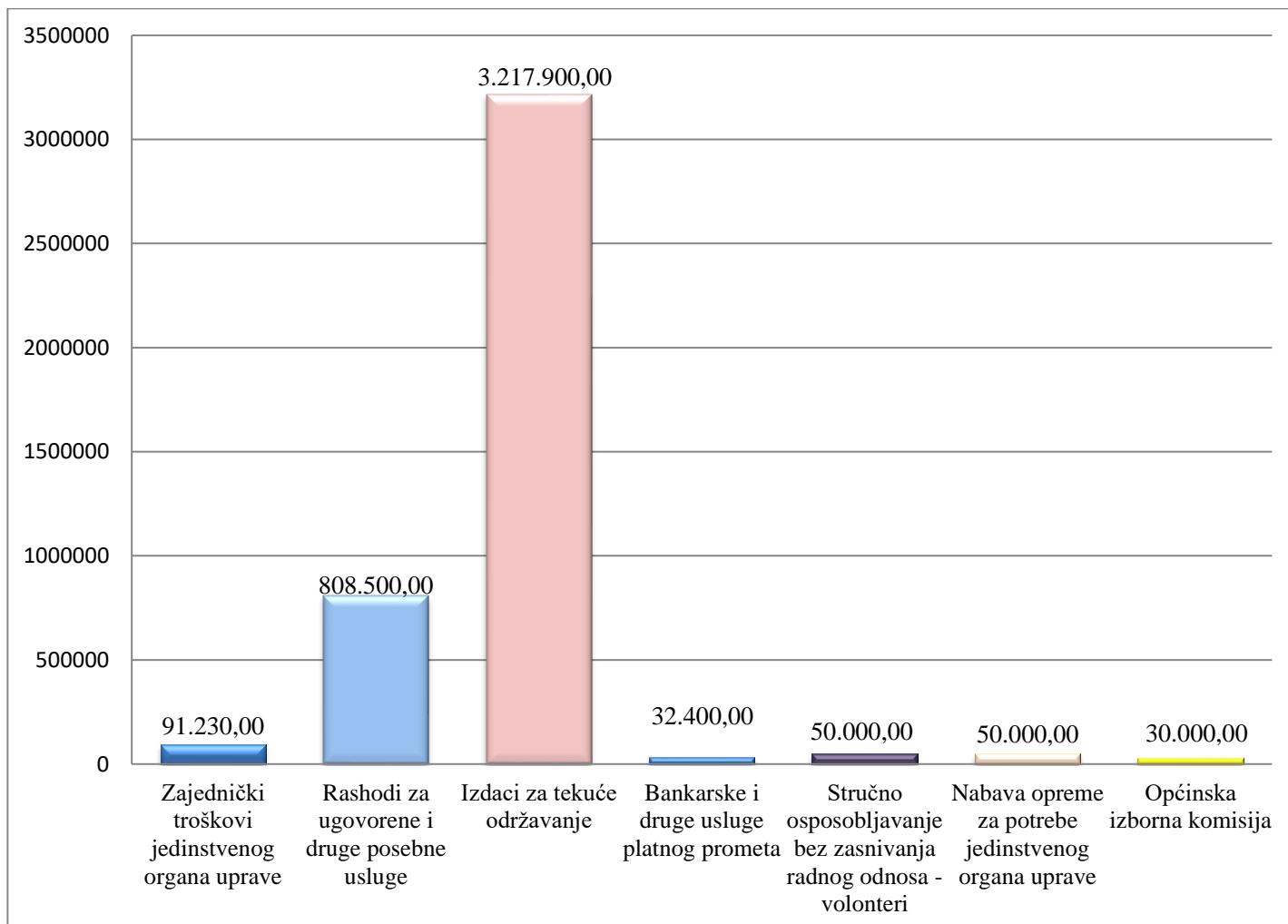
Planirani broj uposlenih po Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji službi za upravu i stručnih službi Općine Kalesija, iznosi 102 radnika.

Tekući rashodi izdaci za materijal sitan inventar i usluge – 4.280.030,00 KM

Tabela 5. Tekući rashodi za materijal, sitan inventar i usluge

Opis	Iznos (KM)
Zajednički troškovi jedinstvenog organa uprave	91.230,00
Rashodi za ugovorene i druge posebne usluge	808.500,00
Izdaci za tekuće održavanje	3.217.900,00
Bankarske i druge usluge platnog prometa	32.400,00
Stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa - volonteri	50.000,00
Nabava opreme za potrebe jedinstvenog organa uprave	50.000,00
Općinska izborna komisija	30.000,00
UKUPNO	4.280.030,00

Grafikon 7. Tekući rashodi za materijal, sitan inventar i usluge

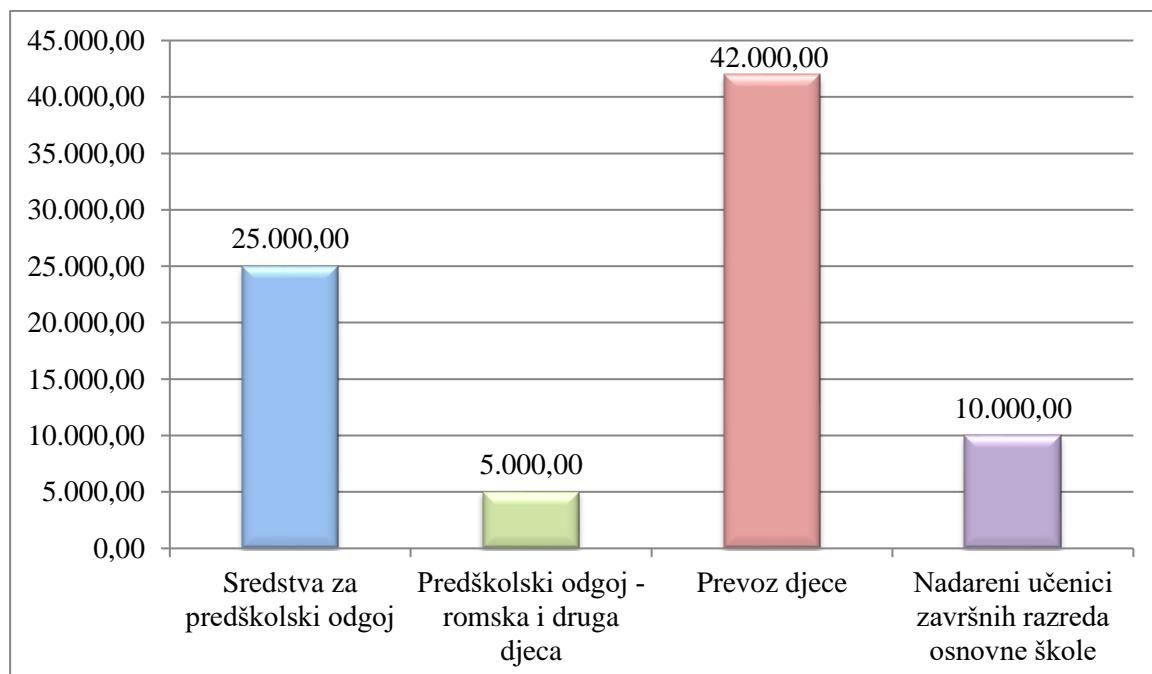

Rashodi za predškolski odgoj i obrazovanje –82.000,00 KM

Tabela 6. Rashodi za predškolski odgoj i obrazovanje

<i>Opis</i>	<i>Iznos (KM)</i>
Sredstva za predškolski odgoj	25.000,00
Predškolski odgoj - romska i druga djeca	5.000,00
Prevoz djece	42.000,00
Nadareni učenici završnih razreda osnovne škole	10.000,00
UKUPNO	82.000,00

Grafikon 8. Rashodi za predškolski odgoj i obrazovanje

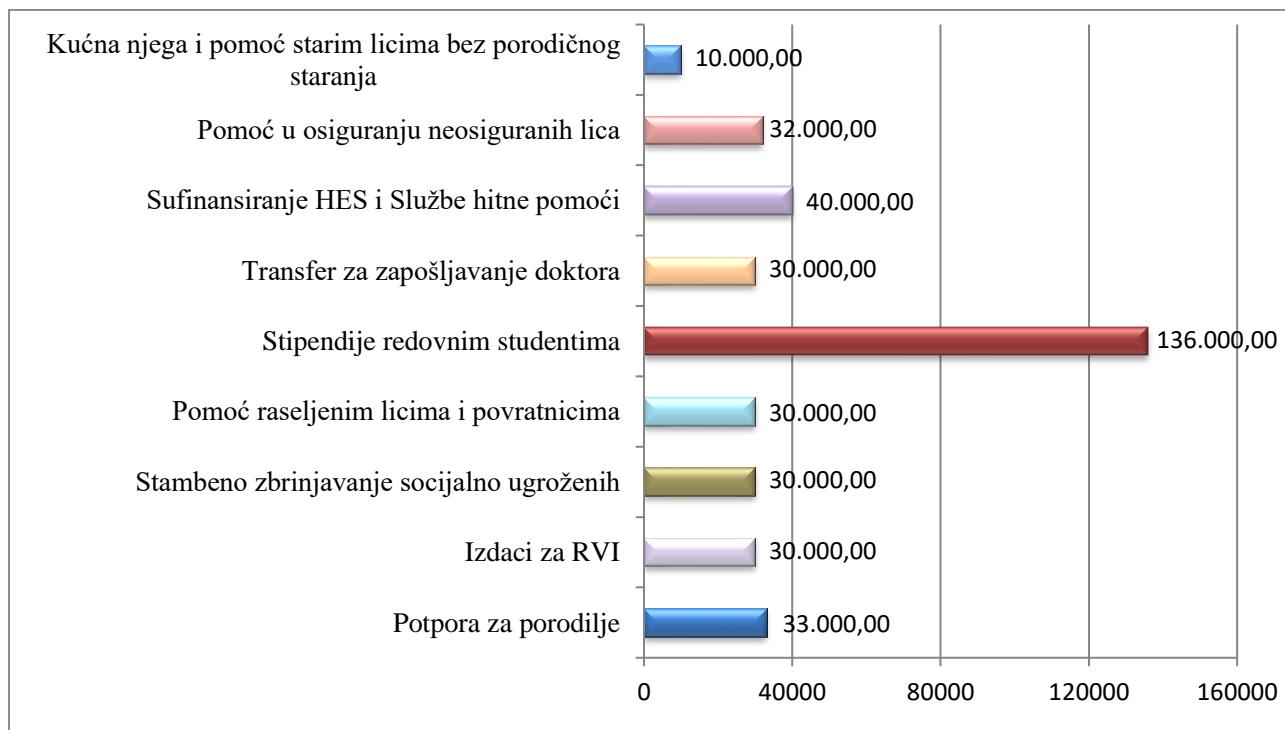

Rashodi za socijalno ugrožene i zdravstvo - 371.000,00 KM

Tabela 7. Rashodi za socijalno ugrožene i zdravstvo

Opis	Iznos (KM)
Potpore za porodilje	33.000,00
Izdaci za RVI	30.000,00
Stambeno zbrinjavanje socijalno ugroženih	30.000,00
Pomoć raseljenim licima i povratnicima	30.000,00
Stipendije redovnim studentima	136.000,00
Transfer za zapošljavanje doktora	30.000,00
Sufinansiranje HES i Službe hitne pomoći	40.000,00
Pomoć u osiguranju neosiguranih lica	32.000,00
Kućna njega i pomoć starim licima bez porodičnog staranja	10.000,00
UKUPNO	371.000,00

Grafikon 9. Rashodi za socijalno ugrožene i zdravstvo

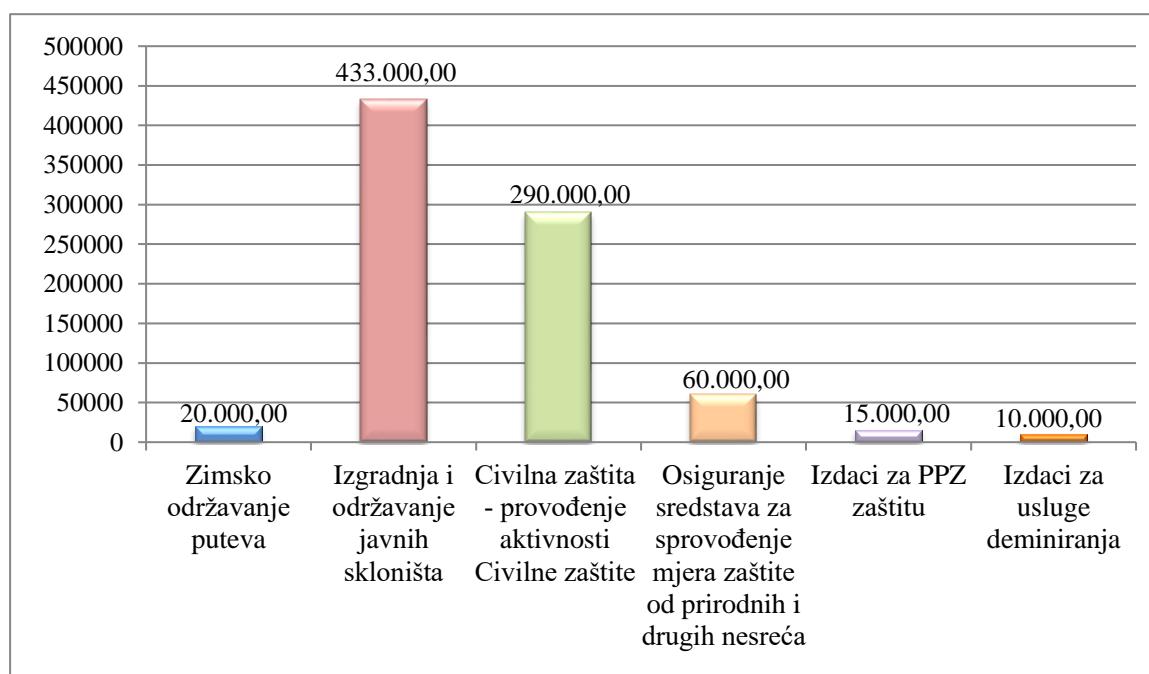

Rashodi za civilnu zaštitu i ppz zaštitu – 828.000,00 KM

Tabela 8. Rashodi za civilnu zaštitu i PPZ

Opis	Iznos (KM)
Zimsko održavanje puteva	20.000,00
Izgradnja i održavanje javnih skloništa	433.000,00
Civilna zaštita - provođenje aktivnosti Civilne zaštite	290.000,00
Osiguranje sredstava za sprovođenje mjera zaštite od prirodnih i drugih nesreća	60.000,00
Izdaci za PPZ zaštitu	15.000,00
Izdaci za usluge deminiranja	10.000,00
UKUPNO	828.000,00

Grafikon 10. Rashodi za CZ i PPZ

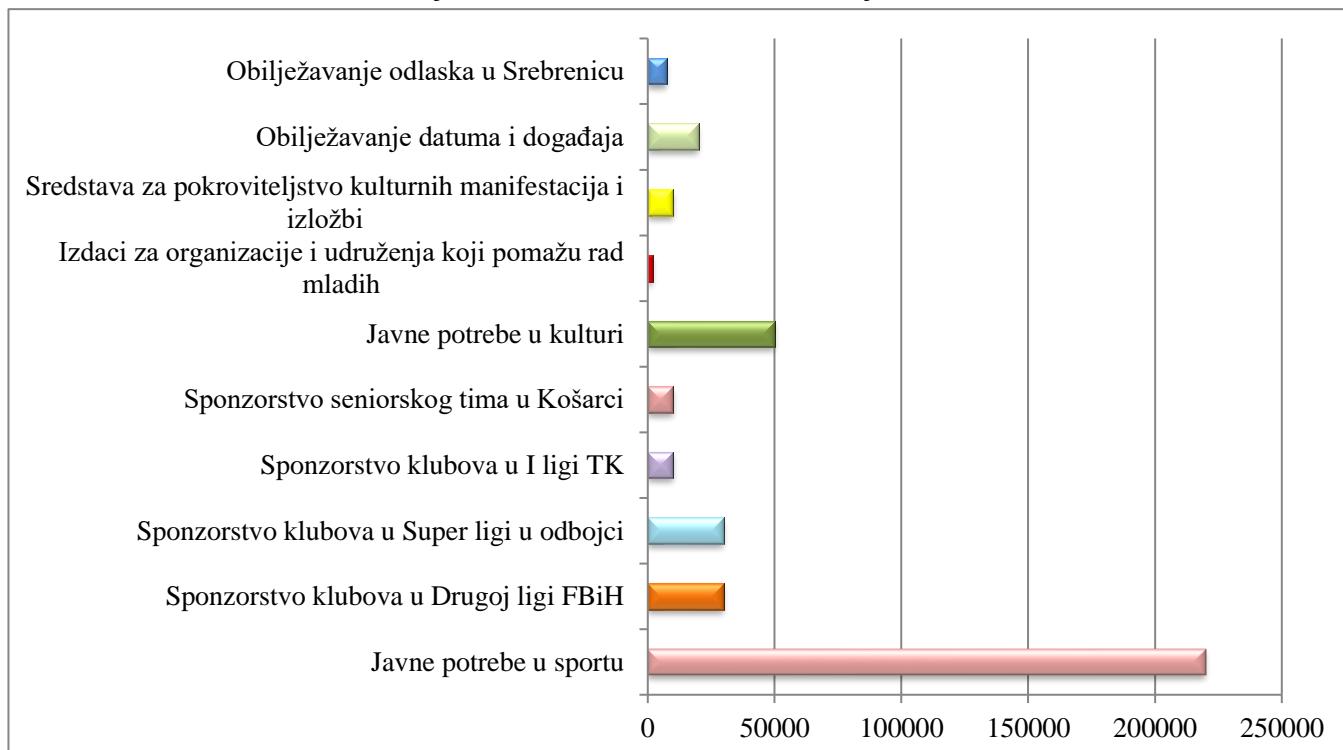

Rashodi za društvene djelatnosti –389.500,00 KM

Tabela 9. Rashodi za društvene djelatnosti

Opis	Iznos (KM)
Javne potrebe u sportu	220.000,00
Sponzorstvo klubova u Drugoj ligi FBiH	30.000,00
Sponzorstvo klubova u Super ligi u odbojci	30.000,00
Sponzorstvo klubova u I ligi TK	10.000,00
Sponzorstvo seniorskog tima u Košarci	10.000,00
Javne potrebe u kulturi	50.000,00
Izdaci za organizacije i udruženja koji pomažu rad mladih	2.000,00
Sredstava za pokroviteljstvo kulturnih manifestacija i izložbi	10.000,00
Obilježavanje datuma i događaja	20.000,00
Obilježavanje odlaska u Srebrenicu	7.500,00
UKUPNO	389.500,00

Grafikon 11. Rashodi za društvene djelatnosti

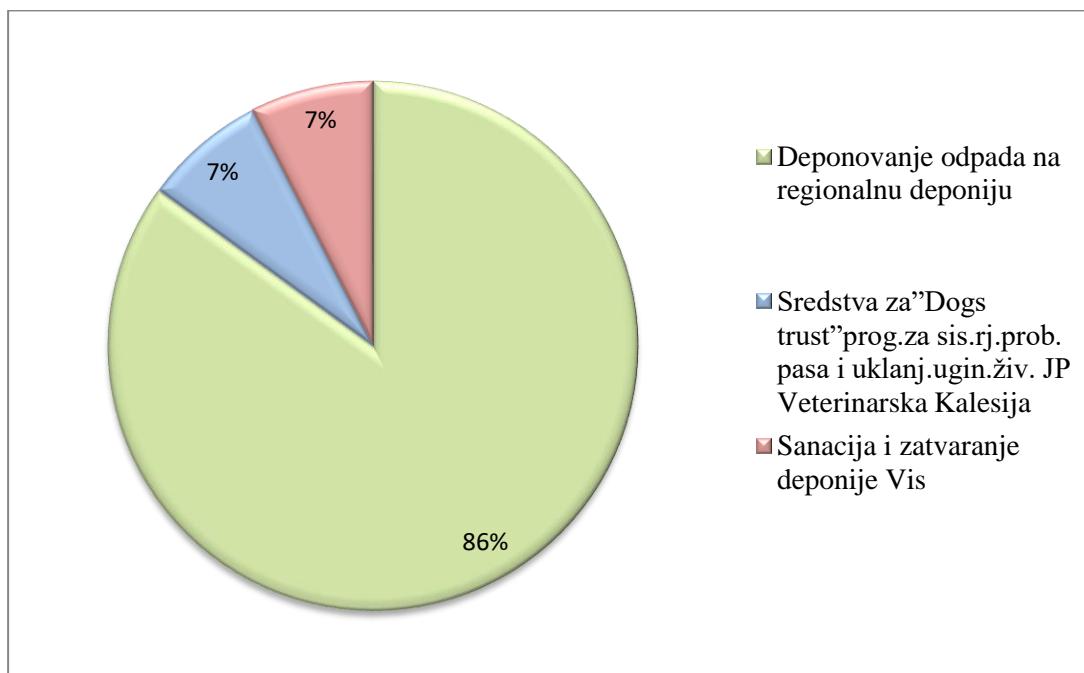

Zaštita okoliša - 200.000,00 KM

Tabela 10. Zaštita okoliša

Opis	Iznos (KM)
Deponovanje odpada na regionalnu deponiju	170.000,00
Sredstva za "Dogs trust" prog.za sis.rj.prob. pasa i uklanj.ugin.živ. JP Veterinarska Kalesija	15.000,00
Sanacija i zatvaranje deponije Vis	15.000,00
UKUPNO	200.000,00

Grafikon 12. Zaštita okoliša

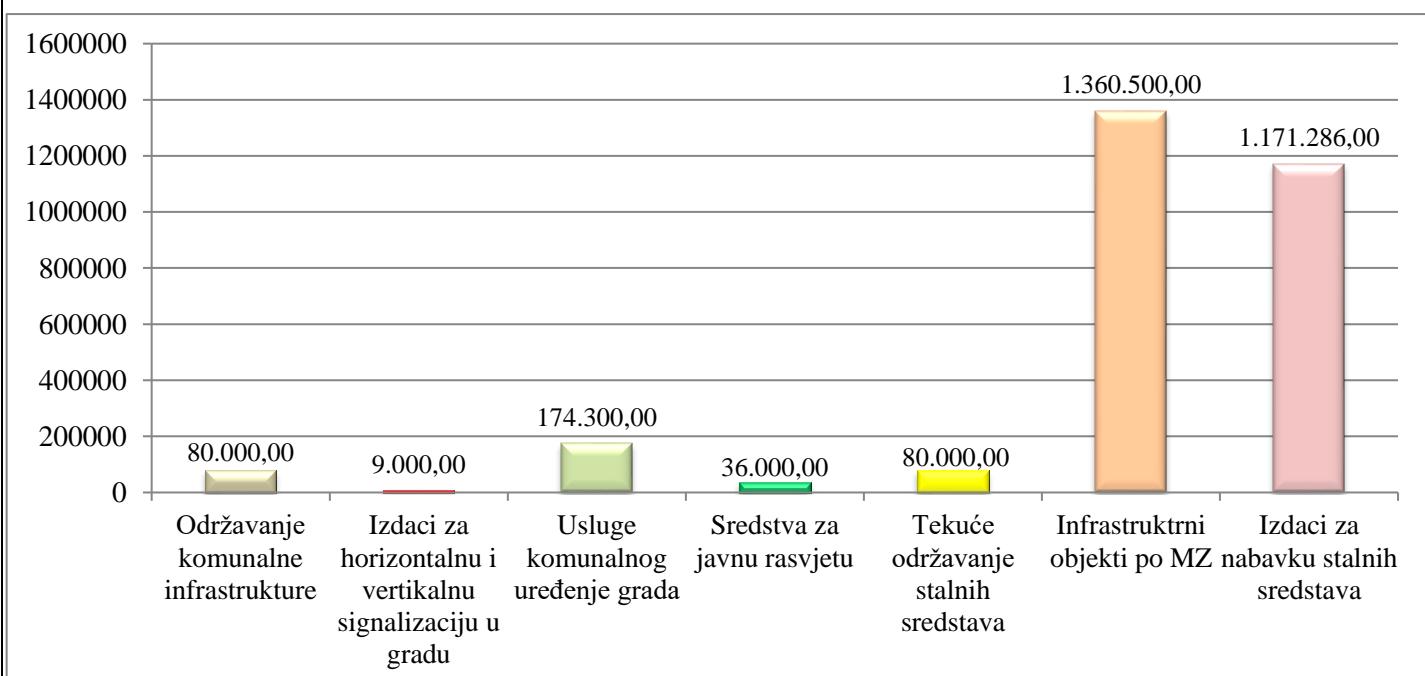

Upravljanje imovinom Općine Kalesija – 2.911.086,00 KM

Tabela 11. Upravljanje imovinom Općine Kalesija

Opis	Iznos (KM)
Održavanje komunalne infrastrukture	80.000,00
Izdaci za horizontalnu i vertikalnu signalizaciju u gradu	9.000,00
Usluge komunalnog uređenje grada	174.300,00
Sredstva za javnu rasvjetu	36.000,00
Tekuće održavanje stalnih sredstava	80.000,00
Infrastruktrni objekti po MZ	1.360.500,00
Izdaci za nabavku stalnih sredstava	1.171.286,00
UKUPNO	2.911.086,00

Grafikon 13. Upravljanje imovinom Općine Kalesija

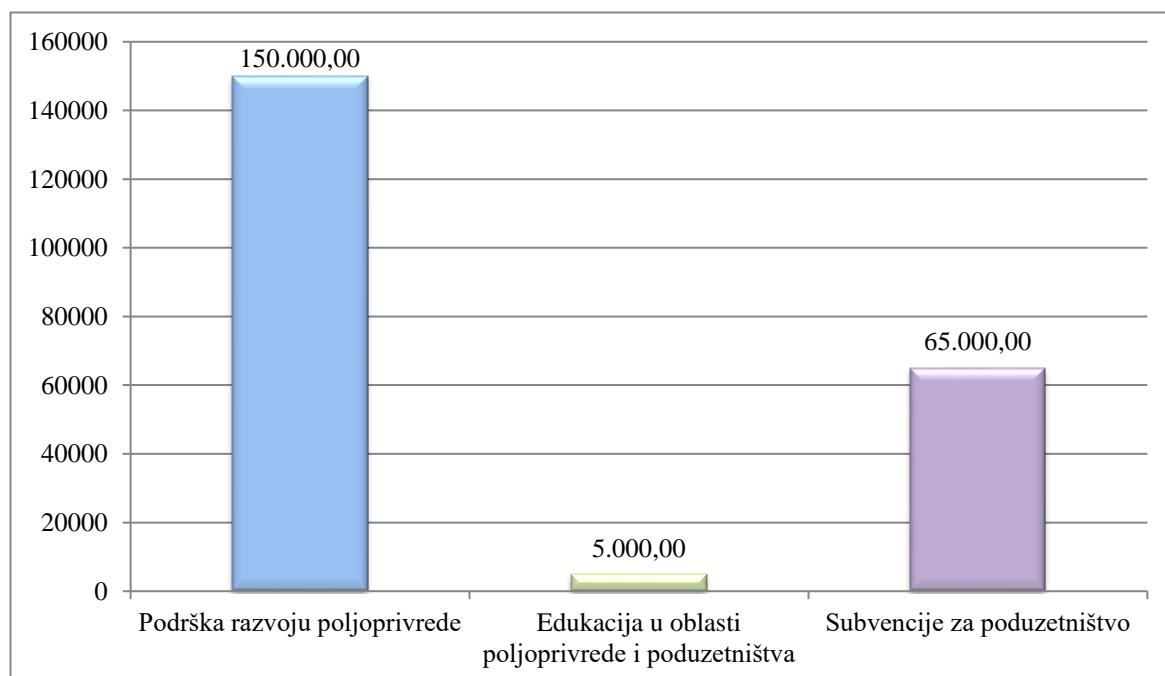

Podrška jačanju privrede i poljoprivrede – 220.000,00 KM

Tabela 12. Podrška jačanju privrede i poljoprivrede

Opis	Iznos (KM)
Podrška razvoju poljoprivrede	150.000,00
Edukacija u oblasti poljoprivrede i poduzetništva	5.000,00
Subvencije za poduzetništvo	65.000,00
Ukupno	220.000,00

Grafikon 14. Podrška jačanju privrede i poljoprivrede

ZAKLJUČAK

Budžet za građane Općine Kalesija predstavlja jednu vrstu pojednostavljenog budžetskog dokumenta čija je osnovna karakteristika da je kreiran tako da bude dostupan i razumljiv većem dijelu građana. Budžet za građane je dokument pisan jednostavnim i jasnim jezikom koji građani mogu razumjeti. Ako su u stanju da razumiju, građani onda mogu ostvarivati svoja građanska prava u demokratiji i postavljati pitanja koja osiguravaju da vlast objašnjava ono što radi u njihovo ime. Pogledajte Budžet za građane, a u slučaju da je ostalo nešto nejasno i nedorečeno, kontaktiraj

